

Reconsiderarea locului și rolului statului în societatea românească bazată pe economia concurențială

Rezumat

Cuvinte-cheie:

Rolul statului, economie concurențială, intervenție publică, tranziție economică, privatizare, dereglementare, liberalizare, bună guvernare, corupție, inegalități sociale și regionale, inovare, competitivitate, reforme instituționale, administrație publică, model socio-economic, România post-comunistă

Prezenta teză își propune să analizeze în profunzime **rolul statului în economia concurențială**, concentrându-se pe particularitățile evoluției acestui rol în România, de la perioada economiei centralizate socialiste până la societatea de piață contemporană. Studiul urmărește să identifice modalități prin care intervenția statală poate fi optimizată pentru a contribui la o dezvoltare economică sustenabilă, la reducerea inegalităților sociale și regionale, precum și la consolidarea unei economii bazate pe concurență reală și inovare.

În **Capitolul I**, este realizată o introducere care include delimitarea temei și justificarea relevanței acesteia, evidențiind necesitatea înțelegerii complexe a raportului dintre stat și economie într-un context concurențial. Sunt formulate clar **obiectivele cercetării** care vizează atât aspecte teoretice, cât și analize empirice privind intervenția statului. Se enunță **ipotezele de lucru**, care susțin ideea că eficiența statului în economia de piață este influențată de cadrul instituțional și de calitatea guvernării. Metodologia aplicată combină metode de **documentare aprofundată, analiză instituțională**, precum și un **studiu comparativ** cu alte modele europene, oferind o perspectivă multi-dimensională asupra temei. Este prezentată structura lucrării, subliniindu-se aportul științific și relevanța pentru politicile publice.

În **Capitolul al II-lea**, sunt prezentate fundamentele teoretice esențiale pentru înțelegerea conceptului de stat și a economiei concurențiale. Sunt analizate definițiile și tipologiile statului, precum și funcțiile acestuia în societate, pornind de la diverse **teorii politice și economice** care explică relația stat-economie. Capitolul detaliază principiile economiei concurențiale, descriind

mecanismele prin care piața funcționează în condiții de competiție și evidențiind formele în care statul poate interveni pentru a corecta eșecurile pieței. Sunt contrastate două modele majore de intervenție: cel al statului minimal, care limitează rolul autorităților la reglementări esențiale, și modelul intervenționist, care susține un rol activ al statului în reglarea și stimularea pieței.

Capitolul III examinează evoluția rolului statului în economia României, cu un accent special pe tranziția de la un regim socialist centralizat către o economie de piață. Se analizează funcția statului în perioada socialistă, caracterizată prin planificare centralizată și control total asupra resurselor. Ulterior, sunt detaliate reformele economice din anii '90, precum **privatizarea masivă, dereglementarea pieței și liberalizarea prețurilor**, care au avut un impact profund asupra structurii economice și sociale. De asemenea, este analizată formarea cadrului legislativ și instituțional menit să sprijine o economie concurențială funcțională, evidențiindu-se dificultățile întâmpinate în implementarea acestuia.

Un punct central al lucrării este **Capitolul V**, dedicat provocărilor și disfuncționalităților în exercitarea rolului statului. Se identifică principalele probleme administrative, printre care se numără ineficiența birocratică și incapacitatea aparatului administrativ de a răspunde dinamicii pieței. Se analizează fenomenul **capturii instituționale**, corupția endemică și lipsa de transparență, care afectează grav funcționarea corectă a instituțiilor statului. De asemenea, se discută eșecul intervenției statale în reducerea inegalităților sociale și regionale, reflectând o distribuție neechitabilă a resurselor și oportunităților. În plus, este subliniat rolul insuficient al statului în susținerea concurenței și inovării, ceea ce limitează competitivitatea economică pe termen lung.

În lumina acestor aspecte, **Capitolul VI** propune o reconsiderare a rolului și locului statului în economia contemporană. Sunt analizate argumentele pentru o redefinire a intervenției statale, inclusiv tendințele europene și globale care evidențiază necesitatea unui echilibru între piață și stat. Sunt prezentate modele de **bună guvernare**, precum transparența decizională, responsabilitatea și participarea cetățenească, care pot contribui la creșterea legitimității și eficienței statului. Se formulează propuneri concrete de politici publice orientate spre reforme instituționale menite să optimizeze rolul statului în stimularea concurenței, reducerea corupției și promovarea incluziunii sociale. Este pus accentul pe construirea unei noi relații **stat-piață-cetățean**, care să susțină dezvoltarea socio-economică durabilă în România.

În încheiere, **Capitolul VII** sintetizează concluziile generale ale cercetării, confirmând sau infirmând ipotezele inițiale și subliniind contribuțiile originale ale tezei atât pe plan teoretic, cât și

aplicativ. Sunt recunoscute limitele studiului și se propun direcții pentru cercetări viitoare, care să continue aprofundarea cunoașterii și să susțină dezvoltarea unor politici publice eficiente și adaptate contextului românesc și european.

